

Vaše číslo/list zo dňa:
22.9.2016

Naše číslo/záznam:
47409/2016/21

Vybavuje/klapka:
JUDr. Makovická/91311

Bratislava
19. október 2016

VEC: Odpoveď na žiadosť

Ministerstvu spravodlivosti, odboru ochrany spotrebiteľa bola dňa 22.9.2016 doručená Vaša žiadosť o posúdenie úverovej zmluvy uzatvorenej so spoločnosťou Slovenská sporiteľňa, a.s. so sídlom Tomášikova 48, 832 37 Bratislava.

Po podrobnom oboznámení sa s Vaším podnetom, Zmluvou o splátkovom úvere č. 5064809039 zo dňa 13.1.2015 (ďalej len „zmluva“) a ďalšími dokumentmi, ktoré ste nám zaslali týmto podávame naše nasledovné stanovisko:

Podľa § 1 ods. 3 písm. c) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase podpísania zmluvy spotrebiteľským úverom nie je úver zabezpečený záložným právom k nehnuteľnosti, ktorého lehota splatnosti je viac ako desať rokov.

Podľa Občianskeho zákonníka účinného v čase uzatvorenia zmluvy:

§52:

Ods. 1: Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Ods. 2: Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Ods. 4: Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Ods. 5: Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

§ 53:

Ods. 1: Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a

primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Ods. 4: Obsahuje domonštratívny (prikladný) výpočet neprijateľných podmienok.

§ 54:

Ods. 1: Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Ods. 2: V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Ustanovenia zmluvy podľa názoru odboru obsahujú viaceré neprijateľné podmienky, ktoré sú spôsobilé založiť značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, ide najmä o tieto neprijateľné podmienky:

- **poplatky** - zaväzujú spotrebiteľa k plneniu za čiste administratívnu agendu, jedná o finančné záväzky spotrebiteľa za plnenia, ktoré mu po materiálnej stránke nie sú dodané a slúžia v skutočnosti len záujmom dodávateľa, čo zakladá značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka). V tejto súvislosti poukazujeme na Rozhodnutie Krajského súdu v Prešove z 21.11.2012 sp. zn. 18 Co 109/2011, v zmysle ktorého „súd za neprijateľnú určil s poukazom na judikatúru nemeckého Najvyššieho spolkového súdneho dvora aj zmluvnú podmienku, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa. Odvolací súd si v tomto smere osvojuje nemeckú názorovú líniu, podľa ktorej či už administratívna agenda alebo posúdenie bonity predstavujú plnenia, ktoré nie sú v záujme spotrebiteľa, a preto s poplatkami za takéto plnenia sa spája záver o ich neprijateľnosti. V tomto zmysle za neprijateľné súdy posúdili napríklad paušálne náklady s uplatnením pohľadávky, zmluvné sankcie, úroky z omeškania a cenu odplaty za poskytnutie úveru. Odvolací súd za neprijateľnú podmienku určil aj ustanovenie úverovej zmluvy, ktoré veriteľovi umožňovalo inkasovať prvú splátku a poplatok už pri poskytnutí úveru.“,
- **zmluvná pokuta** - v tejto súvislosti poukazujeme na viacero súdnych rozhodnutí, kde súdy konštatovali, že zmluvná podmienka zaväzujúca spotrebiteľa v prípade porušenia povinnosti platiť zmluvnú pokutu je neprijateľná a teda neplatná: Rozsudok Okresného súdu Komárno, č.k.: 13C/345/2010-50 zo dňa 25.2.2011, Rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota, č.k.: 6C/6/2014 zo dňa 18.2.2014, Rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda, č.k.: 7C/189/2015 zo dňa 21.4.2016, Rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda, č.k.: 7C/362/2015 zo dňa 29.3.2016, Rozsudok Okresného súdu Trnava, č.k.: 7C/362/2015 zo dňa 29.3.2016, Rozsudok Krajského súdu v Trnave, č.k.: 14C/213/2014 - 80 zo dňa 18.5.2016, Rozsudok Okresného súdu v Trnave, č.k.:14C/213/2014 – 48 zo dňa 16.1.2015,
- **Čl. III zmluvy**- de facto prenáša na spotrebiteľa dôkazné bremeno v otázke skutočného a riadneho oboznámenia sa s VOP, Produktovými obchodnými podmienkami, Sadzobníkom

poplatkov. Práve skryté prenesenie dôkazného bremena má pre spotrebiteľa neprijateľný účinok vo vzťahu k potenciálnemu uplatneniu jeho práv na súde a u iných štátnych orgánov, keďže spotrebiteľ už len v dôsledku predmetnej zmluvnej podmienky môže byť odradený od prípadného podania podnetov alebo návrhov štátnym orgánom. Predmetná zmluvná podmienka zakladá hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

Podľa § 53 ods. 5, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Rozhodnutie o tom, že je Vami predložená zmluva z vyššie uvedených dôvodov neplatná v časti, v ktorej obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky alebo neplatná ako celok závisí od posúdenia súdu.

Pokiaľ sa vzhľadom k vyššie uvedenému rozhodnete domáhať sa svojich práv súdnou cestou, môžete žiadať aby :

- súd určil zmluvu za neplatnú v častiach obsahujúcich neprijateľné zmluvné podmienky (čiastočná neplatnosť zmluvy), a zároveň z tohto titulu môžete žiadať vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré vzniklo na strane veriteľa prijatím plnenia z neprijateľných zmluvných podmienok,
- súd určil zmluvu za neplatnú ako celok vzhľadom k početným neprijateľným zmluvným podmienkam a z tohto titulu môžete žiadať vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške sumy prevyšujúcej poskytnutú istinu, pokiaľ ste takúto sumu už uhradili.

V súvislosti s neplatnosťou zmluvy Vám dávame do pozornosti:

Rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 21.11.2012, č.k. 18 Co 109/2011, v ktorom súd potvrdil rozhodnutie súdu prvého stupňa, ktorý určil neplatnosť zmluvy o úvere pre početné neprijateľné zmluvné podmienky. Odvolací súd napriek snahe udržať zmluvu v platnosti ustálil, že táto nie je z objektívneho hľadiska ako celok udržateľná, keďže vadami netrpia iba jej podstatné náležitosti, ale v podstate všetky časti (články). Neprihliadal pritom na výhodnosť neplatnosti zmluvy pre toho ktorého účastníka zmluvy, ale na objektívne hľadisko, či je zmluva ako celok neplatná, resp. ďalej možná (cieľ zakotvený v čl.6 ods. 1 in fine Smernice rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.) Za dôležité tiež považoval hľadisko, či by zmluvné strany mali vôľu na kontrakte bez neplatných klauzúl. V rámci interpretačného pravidla sa vychádzalo z dobromyseľnosti spotrebiteľa, ktorému bola predložená vopred naformulovaná zmluva“.

Podľa ustanovenia § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal. V prípade teda, ak dlžníci nemajú ešte splatenú istinu úveru musia vrátiť veriteľovi poskytnutú istinu úveru.

Je povinnosťou súdu v spotrebiteľských sporoch sa ex offo (z úradnej povinnosti) ako predbežnou otázkou zaoberať neprijateľnosťou jednotlivých zmluvných podmienok v spotrebiteľskej zmluve:

Podľa rozsudku Súdneho dvora (ES) vo veci C-168/05 zo dňa 26. 10. 2006 Elisa María Mostaza Claro proti Centro Móvil Milenium SL bod 25 „systém ochrany zavedený smernicou (93/13/ES) vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky pripravené vopred predajcom alebo dodávateľom bez toho, aby mohol vplývať na ich obsah“ (rozsudok z 27. júna 2000, Océano Grupo Editorial a Salvat Editores, C-240/98 až C-244/98, Zb. s. I-4941, bod 25).

Podľa rozsudku Súdneho dvora (ES) vo veci C-168/05 zo dňa 26. 10. 2006 Elisa María Mostaza Claro proti Centro Móvil Milenium SL bod 26 „tento nerovný stav medzi spotrebiteľom a predajcom alebo dodávateľom môže byť kompenzovaný iba pozitívnym zásahom, vonkajším vo vzťahu k samotným účastníkom zmluvy“ (rozsudok Océano Grupo Editorial a Salvat Editores, už citovaný, bod 27).

Podľa rozsudku Súdneho dvora (ES) vo veci C-168/05 zo dňa 26. 10. 2006 Elisa María Mostaza Claro proti Centro Móvil Milenium SL bod 27 „na základe týchto zásad Súdny dvor rozhodol, že možnosť súdu skúmať *ex offico* nekalú povahu podmienky predstavuje prostriedok vhodný zároveň na dosiahnutie výsledku stanoveného v článku 6 smernice, teda zabránenie tomu, aby jednotlivý spotrebiteľ nebol viazaný nekalou podmienkou, a na prispenie k splneniu cieľa stanoveného v jej článku 7, pretože takéto preskúmanie môže mať odradzujúci účinok prispievajúci k ukončeniu používania nekalých podmienok v zmluvách uzavretých so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov“ (rozsudky Océano Grupo Editorial a Salvat Editores, už citovaný, bod 28, ako aj z 21. novembra 2002, Cofidis, C-473/00, Zb. s. I-10875, bod 32).

Podľa rozsudku Súdneho dvora (ES) vo veci C-168/05 zo dňa 26. 10. 2006 Elisa María Mostaza Claro proti Centro Móvil Milenium SL bod 38 „povaha a význam verejného záujmu, z ktorého vychádza ochrana, ktorú smernica (93/13/EHS) zaisťuje spotrebiteľom, okrem toho odôvodňujú to, že vnútroštátny súd má posudzovať *ex offico* nekalú povahu zmluvnej podmienky, a tým vyrovnávať nerovnováhu, ktorá existuje medzi spotrebiteľom a predajcom alebo dodávateľom.“

Podľa rozsudku Súdneho dvora (ES) vo veci C-243/08 zo dňa 04. 06. 2009 Pannon GSM Zrt. proti Erzsébet Sustikné Győrfi bod 43 „vnútroštátnemu súdu prislúcha posúdiť, či možno zmluvnú podmienku kvalifikovať v zmysle článku 3 ods. 1 smernice (93/13/EHS) ako nekalú“. Podľa bodu 32 tohto rozhodnutia „je teda úlohou súdu, ktorý vo veci rozhoduje, zabezpečiť potrebný účinok ochrany, ktorú sledujú ustanovenia smernice. Úloha, ktorú v konkrétnej oblasti vnútroštátnemu súdu udeľuje právo Spoločenstva, preto nie je vymedzená len možnosťou vysloviť sa k prípadnej nekalej povahe zmluvnej podmienky, ale zahŕňa taktiež povinnosť preskúmať *ex offico* túto otázku hneď potom, ako je súd oboznámený s právnymi a skutkovými okolnosťami potrebnými na tento účel, vrátane, ak nastolil otázku o svojej vlastnej miestnej príslušnosti.“

Zároveň Vám dávame do pozornosti, že podľa ustanovenia § 4 ods. 2 písm. u) zák. č. 71/1992 Z.z. o súdnych poplatkoch je spotrebiteľ domáhajúci sa svojho práva podľa osobitného predpisu oslobodený od súdnych poplatkov.

Ak si s ohľadom na Vašu súčasnú finančnú situáciu nemôžete dovoliť **advokáta**, ktorý by Vás v prípadnom spore zastupoval, zvážte možnosť obrátiť sa na **Centrum právnej pomoci**, ktoré bolo zriadené ako súčasť systému na poskytovanie právnej pomoci a zabezpečenia jej poskytovania

fyzickým osobám, ktoré v dôsledku svojej materiálnej núdze nemôžu využívať právne služby na riadne uplatnenie a ochranu svojich práv. Zoznam kancelárií Centra právnej pomoci sa nachádza na internetovej stránke <http://www.centrumpravnejpomoci.sk/>. K Vášmu bydlisku najbližšie sa nachádza **Centrum právnej pomoci – Kancelária Košice:**

Adresa:

Centrum právnej pomoci
Kancelária Košice
Moyzesova 18
P.O. BOX A-11
040 41 Košice

Iné kontakty:

Tel: 055 / 242 00 21

Mobil: 0917 992 116

E-mail: info.ke@centrumpravnejpomoci.sk

Do pozornosti Vám dávame aj občianske združenie pôsobiace v oblasti ochrany spotrebiteľov, ktoré by Vám taktiež mohlo pomôcť s riešením Vášho spotrebiteľského problému. Pripájame kontakt na združenie, ktoré sa zaoberá ochranou práv spotrebiteľov, a ktoré by Vám mohlo poskytnúť právnu pomoc aj pri vypracovaní konkrétnych podaní na súd:

Občianske združenie – ZSS SOZOS,
Moyzesova 36,
040 01 Košice
Tel.: 0917 122 044
E-mail: ondrej.vargic@gmail.com

Záverom uvádzame, že toto stanovisko je len odporúčaním a vyjadruje právny názor, ktorý nemá všeobecne záväzný právny charakter. Právomoc rozhodovať konkrétne spory má súd, na ktorý sa máte právo obrátiť.

S pozdravom

JUDr. Ida Takáčová
riaditeľka odboru ochrany spotrebiteľa